

rolni, és eleddig az Unió egyetlen válasza az volt erre a problémára, hogy még több erőforrást biztosított a Frontex számára, hogy ezt megakadályozhassa. Ellentmondásos, hogy amíg az EU közös szabályozást fogadott el a harmadik országból az unió külső határaitra érkezők fogadására nézve, a Frontex-et nem tette felelőssé ennek alkalmazására.

Összességében elmondható, hogy az Uniónak még rengeteget kell dolgoznia azért, hogy valóban hatékony, és az alapvető emberi jogokat is valóban figyelembe vevő közös bevándorlási politikát fogadhasson el.

A mediterráneum felfegyverzése (Francesca Bertin & Elena Fontanari)

Európa határainak kikényszerítése, alapelvei egy részének feladását jelenti

Az arab tavasz diadala számos problémát okoz Európának. A tengerre szálló bevándorlóknak rá kell ébredniük, hogy az általuk annyira óhajtott szabadság számukra továbbra is elérhetetlen. Az elmúlt években az európai kormányok az emberi jogok, és a nemzetközi jog kárára szigorították határaik biztosítását.

Annak ellenére, hogy a nyugat nagy része lelkesen üdvözölte az arab országokban kitört forradalmakat, a valóság egészen más képet mutat egy aprócska olasz szigeten, Lampedusa-n. A sziget mindössze 167km-re található Tunéziától, így érthető, hogy a menekültek számára Európa déli kapujává vált. Sajnos elmondható, hogy az olasz hatóságok megvárták, amíg a sziget túlon túl megtelik bevándorlókkal, és amíg ennek következtében vésszesen elfajulnak dolgok. Más szóval, addig tétováztak, amíg kezelhetlenné vált a helyzet. Megfelelő felkészüléssel természetesen ki lehetett volna védi a szigeten fennálló helyzet kialakulását, de az olasz kormány nyilvánvaló politikai okoktól vezérelve nem hozta meg a megfelelő intézkedéseket. Olaszország így nyomósabb érveket sorakoztathat fel, amellet, hogy miért kér egyre nagyobb támogatást az EU-tól, a helyzet megoldásához. Február 21-én „Hermész” néven el is indult a Frontex akciója, amely az olasz kormányt hivatott segíteni a bevándorlási hullám jobb kezelésében. Az azóta eltelt időben az olasz kormány, és maga a kormányfő Silvio Berlusconi is (aki március 30-án látogatást tett a szigeten), fényes ígéretekkel próbálja megnyugtatni a tűrőképességük határára érkezett szigetlakókat, és úgymond mindent megtesz annak érdekében, hogy újabb menekültek ne bonthassanak vitorlát Észak-Afrika partjainál. Az április 6-ika előtt (az olasz kormány itt húzta meg a bevándorlók befogadásának határát) érkezett menekülteknek viszont belépési engedélyeket osztogat a schengeni övezetbe, amellyel Párizs, és Berlin rosszállását is kivívta. Az e dátum után érkezettek pedig már vissza is toloncolta Tunéziába.

Nem vitás, hogy Olaszország az Unió határzónájává vált, de az sem, hogy az egész probléma az Arab Tavasz eseményeinek kirobbanásánál sokkal régebbre nyúlik vissza. Jelen esetben nem történt más, mint, hogy Lam-pedusa szigete Európa bevándorlás-ellenes harcának szimbólumává vált.

A tagállamok közötti, határbiztonsággal kapcsolatos koordinációt segítő ügynökség (Frontex) 2008-óta vállal aktív szerepet a Mediterrán térségben. Franco Frattini olasz külügyminiszter támogatásával ekkor kezdte meg a Földközi-tenger felfegyverzését. Az elmúlt években pedig éppen a Frontex-nek volt köszönhető számos bevándorlókkal teli hajó visszafordítása. Mivel a hajókon esetleg menedéjogért folyamodók is lehettek, ez valójában a Genfi Egyezmény megsértését jelenti. Ráadásul számos olyan esetről is tudunk, ahol a hatóságok megtagadták a vészjelzést leadó hajóknak a segítségnyújtást, számos ember halálát okozva ezzel.

Úgy tűnik, hogy az Unió bevándorlással kapcsolatos új normájává vált a határokat körülvevő úgynevezett „határterületek” létrehozása. A leg-radikálisabb változást az hozta, hogy a határok belső kiszélesítésének ma már nincsenek korlátjai, vagyis minden nagyobb közlekedési csomóponton (vasútállomásokon, buszállomásokon, főutak, és autópályák mentén, sőt a nagyobb metróállomásokon) bárki határellenőrzés alanyává válhat. Így válnak a régi nemzeti demarkációs vonalak militarizált határzónákká, és az ellenőrzés a hétköznapi élet terein is bármikor utolérheti a polgárokat. Teljes határzárról természetesen nincs szó, de az EU bevándorláspolitikája merevvé és sokszor saját elveivel ellentétessé vált.

Az Észak-Afrikai arab országok diktátoraival korábban fennálló gazdasági megállapodások ezidáig féken tartották a tömeges bevándorlási hullám elindulását, és már ma is azt láthatjuk, hogy az Unió az újjonon felálló rezsimekkel kapcsolatban is ezeknek a megállapodásoknak az újjáélesztésén fáradozik.

Ebben segíthet az, hogy napjainkban az Unió kiemelt fontosságúként kezeli a közös energiastratégia megvalósítását, amelyben kiemelkedően fontos szerepet szán az észak-afrikai térségnek. Itt hoz létre, és kíván a jövőben létrehozni, többek között óriási kiterjedésű napkollektor mezőket, melyeknek léte egyszersmind elősegítheti a térség oktatási és munkaerő helyzetének javulását is. Ez pedig talán azt eredményezné, hogy a jövőben kevesebben vennék fontolóra a kivándorlás lehetőségét.

Juhász Gergely Ákos